

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΓΡΑΦΕΙΑ
Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἕως 1 Ἰουλίου Ἑσωτερικοῦ δρα. 6. — Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8.	ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ	Ἀναπλάσις καὶ ἐκδόσις τοῦ Χρυσοστόμου ἐδῆς Φλέσσα, 5, παρὰ τὴν Ἱερὴν Σύνοδον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πίστις καὶ ἐπιστήμη Γ'. — Ἐπίσκοποι καὶ ἐνότης, ὑπὸ Τιμοθ. Ἀναστασίου. — Ἠθικὴ ψυχολογία, ὑπὸ Δαμασκηνοῦ Πολυδώρου, ἀρχιμαντρίτου. — Ἐν τῇ διακονίᾳ τοῦ πλησίον, ὑπὸ Κ. Φλέγγα. — Ἐναγγέλιον τῆς τετάρτης Κυριακῆς τῶν Νηστειῶν. — Τὸ θαῦμα τῆς Ἀγίας Βαρβάρας, ὑπὸ Α. Γ. Μαυροσκάκη, ἱατροῦ. — Ἀπὸ στολῆς καὶ Ἐναγγέλιον. — Κήρυγμα «Ἀναπλάσεως».

ΠΙΣΤΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Γ'.

Πρόκειται εἰς τὸ ἄρθρον μας τοῦτο νὰ ἀποδείξωμεν διὰ τῶν πραγμάτων, ὅτι ἡ φιλολογία καὶ αἱ ἐπιστῆμαι δὲν πολεμοῦν τὴν πίστιν, ἀπ' ἐναντίας δὲ τὰ μεγαλῆτερα πνεύματα τῆς ἀνθρωπότητος εἰς κάθε καιρὸν καὶ κάθε τόπον ἐπίστευσαν εἰς τὸ θεῖον καὶ διεκρίνοντο διὰ τὰς ὀρησκειτικὰς των πεποιθήσεις.

Ἡ ποίησις οὔτε ἐπέδειξεν οὔτε θὰ ἐπιδείξῃ ὀνόματα μεγαλῆτερα ἀπὸ τὰ τοῦ Ὁμήρου, τοῦ Ἡσίοδου, τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Σοφοκλέους, τοῦ Πινδάρου, τοῦ Πυργιλίου, τοῦ Σαικσπέρου, τοῦ Δάντου, τοῦ Μολωνος, τοῦ Τάσσο, τοῦ Κλοπστόκ, τοῦ Λαμαρτίνου. Ὅλοι δὲ οὗτοι διεπνέοντο ἀπὸ θερμότητος ὀρησκειτικῆς πεποιθήσεις.

Ἡ φιλοσοφία οὔτε ἐπέδειξεν οὔτε θὰ ἐπιδείξῃ ὀνόματα περιφανέστερα ἀπὸ τὰ τοῦ Σωκράτους, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Ἀριστοτέλους, τοῦ Σενέκα, τοῦ Βερουλαμίου, τοῦ Καρτεσίου, τοῦ Κουζίν. Ὅλοι δὲ οὗτοι εἶχον ἀκράδαντον τὴν πεποιθῆσιν εἰς τὴν ὑπαρξιν τῆς Θεότητος.

Ἡ ἱστοριογραφία οὔτε ἐπέδειξεν οὔτε θὰ ἐπιδείξῃ ὀνόματα ἴσα πρὸς τὰ τοῦ Ἡροδότου, τοῦ Θουκυδίδου, τοῦ Ξενοφῶνος, τοῦ Πλουτίου, τοῦ Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου, τοῦ Διονυσίου τοῦ Ἀλικαρνασσεως, τοῦ

Ι. Μυλλέρου, τοῦ Καντού, τοῦ Ρότεκκ, τοῦ Ράγκε, τοῦ Σλόσσερ, τοῦ Σλέτζερ, τοῦ Σχίλλερ, τοῦ Ἐρδερ, τοῦ Γερβίνου, τοῦ Βοσσουέτου, τοῦ Θιέρσου. Καὶ οὗτοι δὲ ἐνεπνέοντο ἀπὸ ἀσάλευτον πρὸς τὴν Θεότητα πίστιν.

Ἡ ῥητορικὴ οὔτε ἐπέδειξεν οὔτε θὰ ἐπιδείξῃ ὀνόματα πρὸς τὸν Περικλέα, τὸν Ἰσοκράτη, τὸν Δημοσθένη, τὸν Αἰσχίνη, τὸν Κικέρωνα, τὸν Μιραμπώ, τὸν Γλάδστωνα, τὸν Καστελάρ. Καὶ οὗτοι δὲ ἐπίσης διεκρίθησαν διὰ τὴν θερμὴν τοῦ ὀρησκειτικοῦ αἰσθηματικότητος των.

Ἐν τῇ καλλιτεχνίᾳ βλέπομεν νὰ ἐκλάμπουν τὰ ὀνόματα τοῦ Φειδίου, τοῦ Πραξιτέλους, τοῦ Ἰκτίνου, τοῦ Ἀπελλοῦ, τοῦ Ραφαήλ, τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου, τοῦ Κόρρεγίου, τοῦ Μιζάρ, τοῦ Γοσσίνη, τοῦ Βέρδη. Ἀλλὰ καὶ αὗτοι ἐφερον εἰς τὰς ψυχὰς των ἀκόμητον τοῦ ὀρησκειτικοῦ συναισθήματος τὸ πῦρ καὶ ὑπ' αὐτοῦ διεθερμαίνοντο μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς των.

Εἰς τὴν φάλαγγα τῶν καταγινόμενων περὶ τὰς θετικὰς λεγομένας καὶ πειραματικὰς ἐπιστήμας προέχουν Ἀναξαγόρας, Εὐκλείδης, Ἀρχιμήδης, Ἀρίσταρχος, Ἱππαρχος, Ἱερόφιλος, Εὐρασίστρατος, Ἱπποκράτης, Γαληνός, Κέπλερος, Εὐλερος, Λαϊέντιος, Πασχάλ, Νεύτων, Αἰνβάος, Κοπέρνικος, Φαραδάη, Κυβιέρος, Βυρών, Ἀγασσι, Ἀμπέρ, Κλαύδιος Βερνάρδος, Βοϊς, Ρεϋμόνδος, Davy, Humboldt, Βίρχοφ, Παστέρ, Barraude, Pillel, Farconer, Murchisson, Sedwich, Φλουράνς, χημικὸς Δούμας, Χίον, Οὐάλλας, Σεβρέλ, Βλανκάρδος, Κατρεφάξ, Μάνδελ. Ὅλοι δὲ οὗτοι, μετὰ μυρίων ἄλλων, ἐξωογονοῦντο ἀπὸ τὴν ὀρησκειτικὴν πίστιν καὶ τὸν βίον των ἀφιέρωσαν εἰς ἀναρῆσιν καὶ κατὰπολέμησιν τῶν ὑλιστικῶν θεωριῶν.

Εἰς τὴν διηγηματογραφίαν καὶ μυθιστοριογραφίαν ὁσαύτως ἀπαντῶμεν πνεύματα ὑπέροχα, γεμῆτα ἀπὸ

αὐτοῦ στρέφεται ἀκαταμαχῆτως ἐφ' ἐαυτόν, καὶ δὲν βραδύνῃ νὰ διακρίνῃ ὅτι ἀποτελεῖται ἐκ στενῆς ἐνώσεως δύο φύσεων; ἢ, ὡς λέγουσι γενικώτερον, ἐκ δύο οὐσιῶν λίαν διαφόρων: τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. Τὸ σῶμα ἔχει τὸν τριπλοῦν τοῦτον χαρακτῆρα· νὰ εἶνε καταληπτὸν ὑπὸ τῶν αἰσθήσεων, νὰ εἶνε πολλαπλὸν καὶ διαμετῶν, νὰ μεταβάλληται σὺν τῇ γῆρῳ καὶ νὰ ἀνανεῖται περιοδικῶς ἐν πᾶσι τοῖς μέρεσιν αὐτοῦ. Εἶνε καταληπτὸν ὑπὸ τῶν αἰσθήσεων, διότι εἶνε δρατὸν, ἄπτόν, ἔχον ἑκτασιν καὶ βάρος· ἔχει γῆρμα καὶ σχῆμα καὶ μετατοπίζεται διὰ τῆς κινήσεως. Εἶνε πολλαπλὸν καὶ διαμετῶν, διότι σύγκειται ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων ὁργάνων εὐκόλως δυναμένων νὰ διακριθῶσι τὰ μὲν τῶν δέ, τόσον διὰ τῶν σχημάτων αὐτῶν ὅσον καὶ διὰ τῶν ὑπερσίων αὐτῶν, καὶ ἕκαστον τῶν ὁργάνων τούτων περιλαμβάνει ἄπειρον ἀριθμὸν στοιχείων καὶ μερῶν. Τέλος, ἀνεξαρτήτως τῶν αἰσθητῶν καὶ δρατῶν μεταβολῶν, ἃς ἡ ἡλικία, αἱ παθήσεις, αἱ ἀσθένειαι προξενούσιν εἰς αὐτό, εἶνε ἀποδεδιγμένον ὅτι διὰ τῆς θρόψης καὶ τῶν διαφόρων ἐκκρίσεων, εἰς ἃς ὑπόκειται, ἡ οὐσία αὐτοῦ ἀνανεῖται ὁλοσχερῶς καθ' ἑκάστην περίδον ἀπὸ τοῦ ἐβδόμου μέχρι τοῦ δεκάτου ἔτους. Ἡ ψυχὴ παρουσιάζει ἡμῖν χαρακτῆρας ὅλους διαφόρους. Οὐδεμία τῶν ἐξωτερικῶν ἡμῶν αἰσθήσεων δύναται νὰ τὴν προσεγγίσῃ. Μόνον διὰ τινος ἐσωτερικῆς καὶ ἀόρατου αἰσθήσεως, διὰ τινος πνευματικῆς αἰσθήσεως, καλομένης συνειδήσεως, διακρίνομεν αὐτὴν ἢ γινέται καταληπτὴ ἡμῖν μετὰ βεβαιότητος, τοῦλάχιστον ὁμοίως· εἰσίνης ἂν ἔχομεν διὰ τῆς μαρτυρίας τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν, τῶν ὠτῶν ἢ τῶν χειρῶν ἡμῶν. Τῷ ὅντι τίς δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ὑπάρξεως; περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἐγὼ αὐτοῦ; "Ὅθεν τὸ ἐγὼ δὲν εἶνε ἄλλο τι ἢ ἡ ψυχὴ γινώσκουσα ἐαυτὴν διὰ τῆς συνειδήσεως καὶ ὁμιλοῦσα περὶ ἐαυτῆς εἰς ἄλλας ψυχάς. Ἡ ψυχὴ εἶνε ἀπολύτως μία καὶ ἀδιαιρέτος. "Ἐν μόνον ἐγὼ παράγῃ εἰς ἕκαστον ἐξ ἡμῶν, καὶ ἡ ὑπόθεσις, ἥτις θὰ ἐφαίνετο εἰς ἡμᾶς λίαν ἀκατάληπτος, εἶνε ὅτι τὸ ἐγὼ τοῦτο δύναται νὰ μερισθῇ, ἢ ἕκαστος ἐξ ἡμῶν νὰ εἶνε ἐν πράσῳ καὶ ταῦτο χρόνως πάλιν. "Ἐν ἕκαστον ὄργανον τοῦ σώματος εἶνε κατὰλληλον διὰ μίαν καὶ μόνην (ἐργασίαν) ὑπηρεσίαν, οἱ πνεύμονες διὰ τὴν ἀναπνοήν, τὸ ἥπαρ διὰ τὴν ἑκκρίσιν τῆς χολῆς, αἱ ἀρτηρίαι καὶ φλέβες διὰ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος, τὸ ἐγὼ εἶνε ὁλόκληρον ἐν ἐκαστῇ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ. Δὲν ὑπάρχει ἐν ἐμοὶ ἰδιαιτέρῳ τι ἄνω ἢ τὸν λογίζεσθαι, ἔτερον ἄνω κρίνει, ἐν τρίτῳ ἄνω βούλεται, ἐν τέταρτον ἄνω θαυμάζει, ἢ ἄνω ἀγαπᾷ· πάσας τὰς διαφορὰς ταύτας πράξεις ἐκπελιδῶ μεθ' ὅλης μου τῆς ψυχῆς, μετὰ παντὸς τοῦ προσώπου μου. "Ὅθεν προκύπτει ὅτι ἡ ἐνάτης εἶνε μὴ οὐσιώδης ἰδιότης, εἰς τῶν διακριμμένων χαρακτῆρων τῆς ψυχῆς. "Ἡ δὲ δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ ψυχὴ ἀνανεῖται ὡς ἡ ὕλη, ἐξ ἧς τὰ ὄργανα ἡμῶν ἐποιοῦνται; "Ὅχι, διότι ἐνθυμούμεθα τὸ λίαν μεμαρυσμένον παρελθόν, πρᾶγμα ὅπερ θὰ ἦτο ἀδύνατον ἐὰν δὲν ἐμμένον ἦν πάντοτε οἱ αὐτοί. Οἰαδήποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ διὰρκεία τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν, εἰμεθ' ἐβέλαιοι ὅτι τὸ ἐγὼ ἡμῶν

τῆς σήμερον εἶνε ἐκεῖνο τῶν πρώτων ἡμῶν χρόνων, καὶ, κατὰ τὴν διαγωγὴν ἣν ἐκολοιούσαμεν, μετὰμελοῦμεθα ἢ ἐπιδοκιμαζόμεν τὰς πράξεις ἡμῶν. τῶν ὁποίων ἀναγνωρίζομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἐργάτας.

Αἱ δύο φύσεις, τῶν ὁποίων τὸν στενὸν συνδυασμὸν ὁ ἄνθρωπος παρουσιάζει ἡμῖν κατὰ τὸν παρόντα αὐτοῦ βίον, ἐκδηλοῦνται διὰ δύο τάξεων φαινομένων, οὐ μόνον διακριμμένων, ἀλλ' ἀπολύτως ἀνομοίων. Ἀντικαθεσθέντα κατ' εὐθεῖαν διὰ μόνῃς τῆς συνειδήσεως, καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς μεσολαβήσεως τῶν αἰσθήσεων ἡμῶν, ὅλων τῶν πράξεων τῶν ὁποίων τὸ ἐγὼ ἡμῶν εἶνε τὸ ὑποκείμενον ἢ ἡ αἰτία, ὡς τῆς χαρᾶς, τῆς λύπης, τῆς ἐγάπης, τοῦ μίσους, τοῦ ἐνδοιασμοῦ, τῆς γνώσεως, τῆς σκέψεως, τῆς διασκέψεως, τῆς κρίσεως τῶν πράξεων τῆς θελήσεως. Ὁ οὐσιώδης καὶ ἀνεξάλειπτος χαρακτῆρ τῶν πράξεων τούτων εἶνε τοιοῦτος, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ παράγῃται χωρὶς νὰ λαμβάνομεν ἄμεσως γνῶσιν αὐτῶν, καὶ χωρὶς νὰ διαφεύγωσι τὴν ἐνέργειαν τῶν ὁργάνων, δι' ἃν πληροποροῦμεθα περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ποιότητος τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου. Τὸ χαίρειν, τὸ πᾶσχειν, τὸ ἀγαπᾶν, τὸ μισεῖν, τὸ ἀμφιβάλλειν, τὸ γινώσκειν, τὸ θέλειν, εἶνε ἡ γνῶσις ἣν ἔχει τις ἐπὶ χαίρει ἢ πᾶσχει, ἐπὶ ἀγαπᾷ ἢ μισεῖ, ἐπὶ γινώσκει ἢ ἐπὶ βούλεται. Καὶ πῶς γινώριζεται τοῦτο; Οὕτως διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, οὕτως διὰ τῶν ὠτῶν, οὕτως διὰ τῆς ἀφῆς, οὕτως δι' οὐδενὸς ἄλλου ὁργάνου τοῦ εἶδους τούτου, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐνδομύχου αἰσθήσεως ἢ διὰ τῆς συνειδήσεως. "Ὅπως διαφόρος ἔχει τὸ πρᾶγμα· προκείμενον περὶ τῶν ἐνεργειῶν καὶ κινήσεων τῶν ὁργάνων τοῦ σώματος, τῶν ἐκτελουμένων ἄνευ τῆς συμμετοχῆς τῆς θελήσεως καὶ τοῦ νοῦς, διότι αὐταὶ ἀνήκουσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ὕλην ἡμῶν ὑπαρξιν, δηλονότι εἰς τὸ ὄργανον καὶ τὸν σῶμα. Τὰς ἐνεργείας καὶ κινήσεις ταύτας δὲν δύναμεθα ν' ἀνακαλύψωμεν διὰ τῆς συνειδήσεως καὶ νὰ ἐννοώμεν αὐτάς ἀπ' εὐθείας καὶ δι' αὐτῶν ἐπὶ τῶν αἰσθήσεων· ὅπως τὰς ἀναγινώσκωμεν, ἐκτελεσθῶν εἰς ἡμᾶς μακρὰ περὶ λεπτῶν παρατηρήσεων καὶ ἐπίπονα πειράματα. Ἰῶσαι γενεαὶ παρήλθον ἐπὶ τῆς γῆς πρὶν ἢ ἀνακαλύψωσι τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος, τὴν ἐνέργειαν τῶν πνευμῶν ἡμῶν ἐπὶ τοῦ ἀέρος, ἐν ἀπορρόφησιν, τὰς διαδοχικὰς μεταμορφώσεις τῶν τροφῶν, αἷτινες ἀνανεοῦσι τὴν οὐσίαν τοῦ ἡμετέρου σώματος, τὴν ἐνέργειαν τοῦ νευρικοῦ συστήματος ἐν τῇ γενικῇ κινήσει τῆς ζωῆς! "Ἐν τούτοις τοῦτο δὲν ἡμιπόδισε τὴν κυκλοφορίαν, τὴν ἀναπνοήν, τὴν θρέψιν, τὴν δύναμιν τῶν νεύρων ὅπως ἐκτελεῖνται διὰ τῶν κανονικῶν καὶ τὸς κανονικοῦ καὶ τὸς κανονικοῦ ὅσον καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἡμῶν. Πάντα τὰ φαινόμενα τῆς τάξεως ταύτης, ἐπειδὴ λαμβάνομεν χώραν ἐκτὸς τῆς ψυχῆς, ἀκόμη καὶ ὅταν ἐνεργῶσιν ἐμμέσως ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐπειδὴ δύναται νὰ συμπεριληφθῶσι μόνον ἐν τῇ φυσικῇ τάξει, ὁνομάσθησαν φυσικοὶ φαινόμενα. Τὰ δὲ πρῶτα, τὰ ὁποῖα φαίνονται ὅτι μένουσι τρόπον τινὰ ἕξτα εἰς τὴν φύσιν, καὶ τὰ ὁποῖα περιλαμβάνονται ἐντελῶς ἐν τῇ ψυχῇ ἢ τῇ ἐγὼ, ἐκλήθησαν ψυχολογικὰ φαινόμενα.

"Ἐν τούτοις ἅπασαι αἱ ἐνεργείαι, ἐξ ὧν ἀπαρτίζεται ἡ

ὑπαρξὶς ἡμῶν, δὲν θὰ ἐδύναντο νὰ εὐρωσι θέσιν μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἀντιθέτων κατηγοριῶν. Ὑπάρχουσι μετατροπαὶ τοῦ σώματος, αἱ μὲν τυχαίαι, αἱ δὲ περιοδικαὶ καὶ κανονικαί, ὡς τὰ φυσιολογικὰ φαινόμενα, αἷτινες δὲν μένουσιν ἀγνωστοὶ εἰς τὴν συνείδησιν. Ὡς πρὸς τοὺς ζωϊκοὺς ἱστούς, π. γ. οἵτινες σχηματίζουσι τὸ ἡμέτερον περιβάλλον, ἐπεὶ ὑπάρχονται ἀφ' ἑαυτῶν ἀλλοιούσιν τινα, εἴτε ἐρχονται εἰς ἐπαφὴν μετὰ τινος ἐσωτερικῆς δυνάμεως, εἴτε μετὰ παραταθείσαν στέρησιν, ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ ἐπανορθώσωσι τὸν πτωχυσαντα αὐτῶν χυμὸν, εἰδοποιούμεθα ἀμέσως περὶ τούτου δι' ἰδιαιτέρως τινὸς αἰσθήσεως, τ. ἔ. διὰ τινος τρόπου τοῦ εἶναι, οὐτινος, κατ' ἀνάγκην, ἔχομεν συνείδησιν κατὰ τὸ μέλλον καὶ ἥτον εὐαρινῆ, διότι ἀδύνατον νὰ αἰσθανθῇ τις, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ὅτι αἰσθάνεται. Ὑπάρχουσι ἐπίσης ἐνεργείαι καὶ κινήσεις τοῦ ὄργανισμοῦ, αἷτινες, ἂν καὶ φυσικῶς ἀναγκαῖαι, δὲν δύναται ἐν τούτοις νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τῶν ὁργάνων ὑπερτέρας τινὸς δυνάμεως. Οὕτω τὸ πίνειν, τὸ ἐσθίειν εἶνε ἀναμφιβόλως πράξεις ὕλικαι, τῶν ὁποίων ἡ φύσις, ἥτις κατέστησεν αὐτάς ἀπαραιτήτους διὰ τὴν συντήρησιν ἡμῶν, ὥρισε καὶ διηύθυνεν αὐτὰ αὐτὴ τὴν μηχανισμόν, ἀλλ' αὐταὶ ἀπαιτοῦσι τὴν ὥσθιν τῆς θελήσεως καὶ τοῦ ἐνστικτοῦ. "Ὅταν τὸ παιδίον, μόλις γεννηθῇ, ὁλίσθῃ διὰ τῶν χειλέων αὐτοῦ τὸν μαστὸν τῆς τροφῆς αὐτοῦ, δὲν ὑπακούει ἀπλῶς εἰς τοὺς νόμους τῆς μηχανικῆς ἢ τῆς φυσιολογίας, ἀλλ' ὑποχωρεῖ ἐπίσης εἰς τὴν μυστηριώδη δύναμιν, ἥτις ὑπάρχει ἐν αὐτῷ, καὶ ἥτις ὁδηγεῖ αὐτὸ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὡς πρὸς τὰς κινήσεις, ἃς ἐκτελοῦμεν αὐτομάτως ὅπως ἀνακτῶμεν τὴν ἰσορροπίαν ἡμῶν, ὅταν κινδυνεύομεν νὰ χάσωμεν αὐτήν, ἢ ὅπως προφυλάξωμεν τοὺς ὀφθαλμούς ἢ τὴν κεφαλὴν ἡμῶν τοῦ κτυπήματος, ὅπερ τοὺς ἀπειλεῖ.

"Ἀνάγκη λοιπὸν ν' ἀναγνωρίσωμεν ἐν τῇ φύσει τοῦ ἀνθρώπου τρίτην τινὰ τάξιν φαινομένων, ἥτις κατέχει τρόπον τινὰ τὸ μέσον μεταξὺ τῶν δύο, τὰς ὁποίας ὑπεδείχσαμεν ἥδη, καὶ ἥτις, καὶ τοὶ μετέχοντες ἐν τινι μέτρῳ τοῦ διπλοῦ αὐτῶν χαρακτῆρος, δὲν πρέπει νὰ συγχέηται μετὰ τῶν φυσιολογικῶν οὐτε μετὰ τῶν ψυχολογικῶν φαινομένων. Πᾶσαι αἱ μὲν ἐνεργείαι, αἰσθητήματα, δρέξεις, ἐνστικτοὶ πράξεις, παραυσιάζουσιν ἡμῖν διὰ τῆς συνενώσεως αὐτῶν ἐκεῖνο ὅπερ καλοῦσι συνήθως ζωϊκὴν ζωὴν.

"Ἐπειδὴ αἱ καθαρῶς φυσιολογικαὶ ἐνεργείαι εἶνε ἐκτὸς τῆς ἡμετέρας δυνάμεως, ὡς εἶνε ἐπίσης ἐκτὸς τῆς ἡμετέρας συνειδήσεως, ἀφαιρούμεν πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἡθικῆς νὰ μὴ ἐνασχοληθῶμεν ἐπὶ πλεόν περὶ αὐτῶν. Ἡ φυσικὴ ζωὴ, ἐφ' ὅσον δύναται νὰ κυβερνᾶται καὶ ἐφ' ὅσον αὕτη δέγεται κανόνα καὶ πειθαρχίαν τινὰ, τίθεται ὑπὸ τὴν ἐξάρτησιν τῶν ψυχολογικῶν ἐνεργειῶν. Ἡ προσεχὴς ἡμῶν λοιπὸν φρεῖν νὰ προσηλωθῇ ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τῶν τελευταίων τούτων. "Ἐὰν ὑπάρχῃ νόμος τις, ὅστις δεσπόζει ἐξ ἑαυτοῦ ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ἄνευ διακρίσεως χρόνου, καταγωγῆς, χώρας, κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ εἶνε γεγραμμένος ἐν τῇ συνείδησει, κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ ἀναγινώσκῃ αὐτὸν ἡ

ψυχὴ ἡμῶν ἐν ἐαυτῇ, μόλις ἀρχεται σκεπτομένη περὶ τῆς ἐκυτῆς φύσεως καὶ τοῦ ἐαυτῆς προσρισμοῦ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

(Ἐπεται τέλος)

"Ἐν Γενεύῃ.

Δαμασκηνὸς Πολυδώρου
Ἀρχιμανδρίτης

ΕΝ Τῇ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΛΗΣΙΟΥ

Προῦτως στερηθεὶς γονέων καὶ ἀδελφοῦ προσφιλεστάτων, μὴ στηριχθεὶς δὲ ἐπὶ ἀρκούντως ἐν ταῖς χριστιανικαῖς διδασκαλίαις προβαλλούσαις ἡμῖν τὴ φαινὸν παράδειγμα τοῦ Ἰωβ καὶ αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφατον ἐβουλόμην λύπην, ἥτις ἐπὶ ἐτη μακρὰ ἐπικινδύνως διεσάλυτέ μοι τὴν ὑγίαν ψυχῆς τε καὶ σώματος. Ἀπὸ πολλοῦ δὲ ἐπιθυμῶν νὰ ἐγκαταστῶ ἐν τινὶ νήσῳ τοῦ Αἰγαίου, ἐξέλεξα πρὸς τοῦτο τῇ 1892 τὴν Κάλυμνον, ὅπου τὸ ἐξαιρετικὸν κλίμα καὶ ἡ ὑπερ ἄλλων δεινότερον ἐμοῦ πασχόντων μέριμνα, εἰς ἣν ἀφιέρωθην, θεῶς συνάρσει ἡρέμα μὲ ἐθεράπευσαν, ὅσον ἄνθρωπος δύναται νὰ θεραπευθῇ ἐνταῦθα. Ἀλλ' ἤσυχον, ἥρεμον βίον, οὐ ἐδίψων, δὲν εὗρον ἐν Κάλυμνῳ, ἀκριβῶς διότι λίαν ταχέως ἀνεκάλυψε ἐκεῖ, ὅτι ἡ νῆσος αὕτη καὶ ὅλοι οἱ λοιποὶ σπογγαλιευτικοὶ τόποι πάσχουσιν ὑπὸ δεινοῦ κακοῦ, γράζοντος ταχέως θεραπείας δι' ἀγώνων.

Δὲν ἀντιπαρήλθον, ἀλλὰ σφοδρῶς ἐναπλήσθην ἐπιθυμίας νὰ συντελέσω κατὰ δύναμιν εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ δεινοῦ κακοῦ, ἐμπορούμενος πίστεως καὶ προσπαθεῖν νὰ ἐμπνέω εἰς τοὺς ἀπληπισμένους σπογγαλιεῖς πῖπτον, ἢ ἄνευ οὐδὲν τελειοῦται, καὶ ὁ Ὑψίστος ἀπὸ τότε ἡλόγησε τὰς ἀσθενεῖς ὑπὲρ τοῦ πλησίον προσπαθείας μου, ἀνακουφίσας τὴν ἀτομικὴν μου λύπην καὶ ἐνισχύσας τὴν ὑγίαν μου. Ἀλλ' ἐπὶ ὑπολείπεται ἐργασία, ἔνα φθάσωμεν εἰς τὸ τόσον ἐπιποθεύμενον αἶσιον πέρας. Εὐελπιστῶν δὲ ὅτι οἱ πολυπληθεῖς ἀναγνώσται τῆς «Ἀναπλάσεως», μεθ' ἧς συνδέονται δημοσιογραφικῶς ἀπὸ τοῦ 1891, θέλουσιν εὐχαρίστως ἀφιερῶσαι ἐλίγας στιγμὰς εἰς τὴν δυστυχίαν τῶν σπογγαλιέων, θὰ προσπαθήσω διὰ βραχείαν νὰ ἀναπτύξω τὸ θέμα, ἐμπορούμενος τῆς ἰδέας, ὅτι μόνον τὸ ἀμειβάτον ἐνδιαφέρον ὑπὲρ θεραπείας τῶν ἥθικων καὶ ὕλικων παθημάτων ἡμῶν δύναται νὰ ἀπαλλάξῃ ἡμᾶς αὐτῶν, ἐνῷ ἡ ἀδιανομία καὶ ἀναληγία, ἀναξίτη Χριστιανῶν, βυθίζει ἡμᾶς ἀειβαθυτέρον εἰς τὰ ὑπάρχοντα καὶ εἰς νέαν ἐτι κακὰ, ἥθικα τε καὶ ὕλικά.

Οἱ σπογγαλιεῖς τοῦ Αἰγαίου καὶ τῆς Συρίας μετὰ πληθυσμοῦ ἀνωτέρω τῶν 100,000 ψυχῶν ἔζων εὐτυχεστάτα μέχρι τοῦ 1866, ἐφ' ὅσον ἤλθον τοὺς σπόγγους διὰ τῶν τριῶν καλῶν πατροπαράδοτων τρόπων, δηλαδή διὰ τῆς καταδύσεως γυμνῷ τῷ σώματι, διὰ τοῦ κάμακος καὶ διὰ τῆς γαγγάμου. Ἐξ ὅτου δὲ τῇ 1866 εἰσήχθησαν εἰς τὴν σπογγαλίαν τὰ σκάφη κούρα, τὰ ἐξολοθρεύοντα τοὺς σπογγαλιεῖς καὶ τοὺς σπόγγους, ἐνέσκηψεν εἰς αὐτοὺς ἡ δυστυχία νὰ διαπράττωται φρικαλέοτης· δυσπρόγραμματοι, οὐ

σιάζονται πρὸς γενικὴν βλάβην καὶ τὸ φαινόμενον συμ-
φύρον δλιγίστων δόξαλλοι ἐκατόμβαι ἀνθρώπων ἀνθρωπι-
νὸν ὑπάρξουν, καὶ ἡ εὐτυχία μεγάλου πληθυσμοῦ εἰς σύγ-
χρονόν Μινώταυρον πολὺ φοβερώτερον καὶ εἰδεχθέστεον
τοῦ ἀρχαίου. Ἐνεκα τῆς φρικτῆς δὲ ταύτης καταχρήσεως
αἱ σπογγαλιευτικαὶ κοινότητες ἐπληρώθησαν τάρων καὶ
κενοσιφίων, ἀναπήρων ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ ὁρφανῶν, ἀγέ-
μων ἐνεκὰ τῆς λειψανδρίας κορῶν καὶ ἐσχατῆς ἐνδείας.
Ἐκ τῶν σπογγαλιευτικῶν κοινοτήτων τινὲς μὲν δὲν ἐδέ-
χθησαν τὸ ἐλθέριον σύστημα τῆς διὰ σκαφάνδρων σπογ-
γαλιείας, ἀλλ' οὐχ ἥττον ὑποφέρουσιν ἔνεκα τῆς καταστρο-
φῆς, ἢν αἱ δεχόμεναι αὐτὸ προξενοῦσι τοῖς σπόγγους, ἀλ-
λαὶ ἐδέχθησαν αὐτὸ καὶ ὁλοκληρίαν, ἀλλὰ ἐν μέρει,
ὥστε ὑπάρχει μέχρι τῆς σήμερον δριμύτατος ἀγὼν με-
ταξὺ τοῦ ἐνὸς κακοῦ καὶ τῶν τριῶν καλῶν τρόπων τῆς
σπογγαλιείας.

Τὸ σκαφάνδρον εἶνε εὐεργετικὴ ἐφεύρεσις διὰ ναυάγια
καὶ ἄλλας ὑποβρυχίους ἡρώους ἐργασίας, οὐχὶ ὅμως διὰ
τὴν σπογγαλιείαν, ἐν ᾗ πρόκειται περὶ εἰδους σχεδὸν τό-
σον πολυτέμου, ὥς ὁ χρυσός, ἐξάπτοντος τὴν πλεονεξίαν
τοῦ ἀνθρώπου εἰς μέτρον, ὥστε ἀδιαφορεῖ διὰ τὸν φρικτο-
δέστερον βέβαιον θάνατον καὶ τὰς ἐπὶ χειρότερας τοῦτου
ἀσθενείας τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ἃς συνεπάγεται ἡ διὰ
σκαφάνδρων σπογγαλιεία. Ἀλλ' ὑγιεινὴ καὶ ζωὴ εἶνε λίαν
πολύτιμη δόξα τοῦ Ἰψίστου, ὥστε ὁ ὑγιὴς τὰς φρένας καὶ
ἐλεύθερος εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ ἀνθρώπος νὰ μὴ ἀπο-
ρίπτῃ ταῦτα τόσο ἐνὸς ὡς ποιοῦσι τοῦτο οἱ διὰ σκα-
φάνδρων ἐργαζόμενοι ὄνται, ἐν μὴ ἐξηνάγκαζον αὐτοὺς
πρὸς τοῦτο ἐγγχώριοι τοκισταὶ καὶ ἐγγχώριοι καὶ ξένοι
σπογγέμποροι, προσφέροντες αὐτοῖς τριπλάσιον καὶ τε-
τραπλάσιον μισθὸν τοῦ συνήθους, τοῖς δὲ ἄλλοις οὐτε ὀβο-
λόν. Ἀλλ' ἡ διὰ σκαφάνδρων σπογγαλιεία συνεπάγεται
καὶ τὴν ἐξολοθρευτικὴν τῶν πολυτέμων σπόγγων, διότι ὁ ἐν
τῷ σκαφάνδρῳ δότης, ἔστω καταδικασμένος εἰς θάνατον
ἢ ἀσθένειαν, προσωρινῶς ἔχει ὅλην τὴν ἄνεσιν νὰ ἀνασπᾷ
καὶ τὰ μικρότερα σπογγίδια καὶ νὰ καταπατῇ βῆμα πρὸς
βῆμα τὸν λεπτεπίλεπτον σπόρον τῶν σπόγγων, ὅστις δὲν
ἔχει τὴν ιδιότητά τῆς χλόης νὰ ἀντέγῃ εἰς πατήματα
ἀλλὰ νεκροῦται διὰ παντός ὅπου ἐπατήθῃ.

Ματαίως προσεπάθουν οἱ σπογγαλιεῖς νὰ ἐμποδίσουν
ἐξ ἀρχῆς τὸ δεινὸν κακόν, ὅπερ ὑπεστήριζον ἐγγχώριοι το-
κισταὶ καὶ ἐγγχώριοι καὶ ξένοι σπογγέμποροι· εὐτυχῶς ὁ-
μως ὑπάρχουσιν, ἂν καὶ μειοψηφούντες, τακισταὶ καὶ
σπογγέμποροι, ὑποστηρίζοντες τοὺς τρεῖς καλοὺς τρόπους
τῆς σπογγαλιείας, ἐνῶ αἱ Κυβερνήσεις ἀδιαφοροῦσι μετ'
ὀλίγων ἐξαιρέσεων τελευταίως ἀναφανείσων, καὶ ὅπως
ἀνεφύη καὶ διακινῶνται ἔπει 31 ἡδὴ ἐπὶ τὸ σπογγαλιευ-
τικὸν ζήτημα. Μελετήσας δὲ τὸ δεινὸν κακὸν ἀπὸ τοῦ
1892 καὶ ἐνωήσας, ὅτι ἡ θεραπεία αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ
σωτηρίου ὑπὲρ τῶν σπογγαλιέων νομοθεσίας, ἥς ἡ οὐσία
εἶνε ἡ καταργησις τῆς διὰ σκαφάνδρων σπογγαλιείας, πρό-
βλεψαν ἀπὸ τοῦ 1893 εἰς δημοσίευσιν ἀρθρῶν καὶ πραγμα-

τειῶν ἐν τῷ ἑλληνικῷ καὶ ἰταλικῷ τύπῳ, ἵνα καταστήσας
τὸ κακὸν γνωστὸν ὡς πλείστον, εὖρον συναντιλήπτορας
καὶ προκαλέσας τὴν σωτήριον νομοθεσίαν. Ἀποφασίσας δὲ
τῷ 1896 νὰ ἀποταθῇ εἰς τὰς Κυβερνήσεις καὶ τὰ Νομοθε-
τικὰ Σώματα τῶν σπογγοπαραγωγῶν χωρῶν τῆς Μεσο-
γείου, ἵνα παρ' αὐτῶν ἐκαιτησώμαι τὴν ὑπὲρ τῶν σπογγα-
λιέων σωτήριον νομοθεσίαν, ἀπὸ τοῦ γέγονος μεταβαίνων
εἰς τὸν μᾶλλον ἀπέχοντα, ἀπὸ τοῦ μικροτέρου εἰς τὸν μεί-
ζονα, ἀπὸ τοῦ ἔχοντος μόνον σπόγγους εἰς τὸν ἔχοντα καὶ
σπόγγους καὶ σπογγαλιεῖς, μετέβην πρὸς τὸν σκοπὸν
τοῦτον μέχρι τοῦδε εἰς τὴν Σάμον, Κρήτην καὶ Κύπρον.

Θεῖα συνάρσει ἡξιοῦμαι νὰ τόχω τοῦ σωτηρίου νόμου
τοῦτου ἐν Σάμῳ μὲν τῇ 5 Φεβρουαρίου τοῦ 1898, ἐν Κρή-
τῃ δὲ τῇ 27 Ὀκτωβρίου τοῦ 1899, εὖρον δὲ καὶ ἐν Κύπρῳ
συμπληθῇ δεξιῶσιν διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν δεινοποθούντων
σπογγαλιέων. Κυβερνήσεις, Νομοθετικὸν Σῶμα καὶ κοινω-
νία καὶ τύπος τῆς Κύπρου, ἐδέχθησαν λίαν προφρονῶς τὰς
ἐξηγήσεις καὶ παρατηρήσεις μου, ἐπέδωκα δὲ καὶ ἀνὰ μίαν
ἀττίσιν περὶ καταργήσεως τῆς διὰ σκαφάνδρων σπογγα-
λιείας τῷ Μεγάλῳ Ἀρμοστῇ καὶ τῷ Νομοθετικῷ Σώματι.
Τῇ 17 καὶ 19 Ὀκτωβρίου τοῦ 1900 ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ
παρουσιασθῶ ἐν Λεμεσοῦ τῷ Μεγάλῳ Ἀρμοστῇ, ὅστις ἐν-
θερμον δεικνύει ἐνδιαφέρον διὰ τὸ ζήτημα, μάλιστα διαι-
κητικῶς ἀπαγορεύσας τὴν διὰ σκαφάνδρων σπογγαλιείαν
μέχρις οὐ ἐπέλθῃ ἡ διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ θεραπεία τοῦ
κακοῦ. Συγκροτηθέντος δὲ τοῦ Νομοθετικοῦ Σώματος τῆς
Κύπρου περὶ τὰ μέσα τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1900 εἰς ἑκα-
κτον σύνεδρον, ὁ βουλευτὴς Λευκωσίας κ. Πασχάλης Κων-
σταντινίδης ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 16 Νοεμβρίου θερμῶς
συνέστησε τὴν αἰτησίαν μου. Ἀναγνωσθεῖσης δὲ αὐτῆς καὶ
γενομένης εὐμενῶς δεκτικῆς, ὁ Μέγας Ἀρμοστὴς εὐρεσθη-
θη νὰ δηλώσῃ, ὅτι ἡδὴ ἐδόθησαν τοῖς ἀρμοδίους ὑπαλλή-
λοις διαταγαὶ κατὰ τῆς διὰ σκαφάνδρων σπογγαλιείας,
καὶ ὅτι ἡ ὑπόθεσις προσερχῶς θὰ παραπεμφθῇ ὑπὸ τῆς
Κυβερνήσεως πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἀποικιῶν Ὑπουργὸν ἐν
Λονδίνῳ.

Ἡδὴ ἐπὶ τῇ βῆσει τῆς σωτηρίου νομοθεσίας τῆς Σάμου
καὶ τῆς Κρήτης καὶ τοῦ διοικητικοῦ μέτρου τῆς Κύπρου,
τοῦ προτεγῶς μέλλοντος νὰ μεταβληθῇ εἰς νόμον, ἀποτεί-
νομαι πρὸς τὴν χορείαν τῶν λοιπῶν σπογγοπαραγωγῶν χω-
ρῶν τῆς Μεσογείου, διαπύρως ἐπικαλούμενος τὰς Κυβε-
ρνήσεις καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα αὐτῶν, ὅπως θεσπί-
σωσι τὴν αὐτὴν σωτήριον νομοθεσίαν. Ὅπως δὲ προηγου-
μένως διένεμον τοῖς ἐν Σάμῳ, Κρήτῃ, Κύπρῳ καὶ ἄλλοις
χωρῶν ἐνδιαφερομένοις τὰς ἀνωτέρω μνησθείσας πραγμα-
τείας μου, τὰς ἔνεκα τοῦτου ἐξαντληθείσας, ἀλλὰ καὶ
Θεῖα συνάρσει τόσον λαμπρῶς καρποφορησάσας, οὕτω
νῦν προτίθεμαι νὰ ἐκδώσω ἐν Κύπρῳ διὰ τὴν χορείαν τῶν
λοιπῶν σπογγοπαραγωγῶν χωρῶν νέαν πραγματείαν ὑπὲρ
τὸν τίτλον Διεθνὴς ὑπὲρ τῶν Σπογγαλιέων Νομο-
θεσίᾳ, διαπύρως εὐχόμενος, ὅπως ὁ Ἰψίστος μὲ ἐνισχύσῃ
ἐν τῇ δικαιοῦνίᾳ ταύτῃ τοῦ πλησίον, ὑπεγείρων πλείστους
ὄσους συναντιλήπτορας, καὶ αὐτοὺς ἐκπληρῶν τὴν τόσον πα-

ρηγορητικὴν ἐπαγγελίαν. «Ἡ δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ
τελειοῦται».

Κ. Φλέγελ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (11 Μαρτίου)

Μάρκ. Θ'. 17—31.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνθρώπος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, γο-
νυπετὼν αὐτόν, καὶ λέγων· Διδάσκαλε, ἡνεγκα τὸν υἱόν
μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἁλαλόν· καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν
καταλάβῃ, ρήσσει αὐτόν καὶ ἀφρίξει, καὶ τρίξει τοὺς ὀδόν-
τας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνειται· καὶ εἶπον τοῖς Μαθηταῖς· σου,
ἵνα αὐτὸ ἐκβάλῃς, καὶ οὐκ ἔσχυσαν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
αὐτῷ, λέγει· Ὡς γενεὰ ἄπιστος, ὥς πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσο-
μαι; ὥς πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτόν πρὸς με. Καὶ
ἤνεγκαν αὐτόν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἰδὼν αὐτόν, εὐθέως τὸ
πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν· καὶ πετὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο
ἀφρίζων. Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος χρό-
νος ἐστίν, ὥς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπε· Παιδίό-
θεν. Καὶ πολλάκις αὐτόν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα,
ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν,
σπλαγχνισθεῖς ἐφ' ἡμᾶς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Τό,
εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. Καὶ
εὐθέως κράξας ὁ πατήρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων, ἔλεγε.
Πιστεύω, Κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς
ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἁκα-
θάρτῳ, λέγων αὐτῷ· Τὸ πνεῦμα τὸ ἁλαλὸν καὶ κωφόν,
ἐγὼ σοὶ ἐπιτάσσω. Ἐξῆλθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσελθῇς
εἰς αὐτόν. Καὶ κράξαν, καὶ πολλὰ σπαραξάν αὐτόν, ἐξῆλθε·
καὶ ἐγένετο ὥστε νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθαν-
εν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἤγει-
ρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. Καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς οἶκον, οἱ
Μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν· Ὅτι ἡμεῖς οὐκ
ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο [τὸ
γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελεῖν], εἰμὶ ἐν προσευχῇ καὶ
νηστείᾳ. Καὶ ἐκείθεν ἐξεληόντες, παρεπορεύοντο διὰ τῆς
Γαλιλαίας· καὶ οὐκ ᾔθελον ἵνα τις γινῇ. Ἐδίδασκε γὰρ
τοὺς Μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτε-
νοῦσιν αὐτόν· καὶ ἀποκτανθεὶς, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστή-
σεται.

Ἑρμηνεία.

Ἐς ἀπαριθμήσωμεν τὰς κυριώτερας ἀληθείας, τὰς ὁποίας
διδασκόμεθα ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω εὐαγγελικῆς περικοπῆς.

Διδασκόμεθα Α'.) Ὅτι πνεύματα ἀκάθαρτα, δηλ. δαιμό-
νια, καταλαμβάνουν τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. Αἱ περιπτώ-
σεις τῆς ὑπὸ τῶν δαιμόνων κατοχῆς ταύτης ἦσαν ἄπειροι
κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Κυρίου, τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρῶ-

των αἰώνων τῆς Βαβυλωνίας. Καὶ τοῦτο παρεχωρήθη διὰ νὰ
δειχθῇ τοῦ ὀφειλόντος τὰ ἀνθρώπινα κακά, ὥς καὶ διὰ
νὰ φανερωθῇ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἐκ-
δίωξις τοῦ Σατανᾶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ κόσμου τούτου.
Εἰς τοὺς συγγραφεῖς τῶν πρώτων μ. Χ. αἰώνων ἀναφέ-
ρονται καθημερινοὶ ἐκδιωγμοὶ δαιμονίων ἀπὸ ἀνθρώπων
καὶ ἀπὸ ναδῶν εἰδωλοκρατικῶν, οἱ δὲ χριστιανῶν προε-
κάλουν τοὺς εἰδωλολάτρους νὰ φέρουν ἐνώπιόν των οἰουσδὴ
ποτε δαιμονιζομένους, ἐγκαυχώμενοι ὅτι διὰ τοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ ἠδύναντο νὰ τοὺς θεραπεύσωσιν ἁμέτους. Τοῦτο
καὶ ἐγένετο.

Ἀλλὰ καὶ ἡ νεωτέρα φρενολογικὴ ἐπιστήμη βεβαιώνει,
ὅτι ὑπάρχουσι ψυχικαὶ διαταρᾶξεις προερχόμεναι ἀπὸ τὴν
ἐπενέργειαν πονηρῶν πνευμάτων. Τοῦτο φαίνεται πρὸ
πάντων ἐνθα ὑπάρχει φρενοβλάβεια, ἐνῶ δὲ ἐγκέφαλος λει-
τουργεῖ φυσιολογικῶς καὶ δὲν παρουσιάζει καμμίαν βλάβην
καὶ πάθησιν. Ἀφοῦ ἡ αἰτία τῆς βλάβης δὲν ὑπάρχει εἰς
τὸ ὄργανον τῆς σκέψεως, τὸ ὅποτον ἔχει εἰς τὰς περιπτώ-
σεις ταύτας ἄριστα, ἡ φρενοβλάβεια ἀρα πρέπει νὰ ζή-
τηθῇ εἰς τὴν ἐπενέργειαν κακοποιῶν πνευματικῆς δυνά-
μειος ἐπὶ τῆς ψυχῆς, καὶ ἡ δύναμις αὕτη εἶνε τὸ πονηρὸν
ἢ ἀκάθαρτον πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου.

Διδασκόμεθα Β'.) Ἐκ τῆς ἀνωτέρω Εὐαγγελικῆς περι-
κοπῆς, ὅτι ἡ ἀπιστία διατηρεῖ τὸ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων
κράτος τῶν πονηρῶν πνευμάτων, καὶ ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν
ἐνώπιον τῆς συστηματικῆς, τῆς ἐπιμόνου ἀπιστίας, τῆς
ὑπαρχούσης εἰς ψυχὰς διεστραμμένους, χάνει τὴν ὑπερβολὴν
καὶ τὴν μακροθυμίαν του καὶ καταλαμβάνεται ἀπὸ ὀργῆς
καὶ ἀγανάκτησιν πολλήν.

Γ'.) Ὅτι ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὰς ψυχικὰς νόσους καὶ
ἀποδιώκει τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, ὅταν παρακαλέσων
ὑπὲρ τοῦ πάσχοντος οἱ οἰκεῖοί του, ἀλλὰ μὲ πίστιν θερμὴν
καὶ ἀδίστακτον.

Δ'.) Ὅτι ἂν ὅστις παρακαλεῖ κατέχηται ἀπὸ ὀλιγο-
πιστίαν καὶ ζητήσῃ μετὰ δακρύων ἀπὸ τὸν Χριστόν νὰ τοῦ
στερεώσῃ τὴν πίστιν του, ὁ Χριστὸς τὸν εἰσακούει.

Ε'.) Ὅτι τοῦ Χριστοῦ ἡ κυριαρχία εἶνε τοιαύτη, ὥστε
ὅχι μόνον ἐλευθερώνει ἀπὸ τὰ δαιμόνια, ἀλλὰ καὶ δύναται
νὰ τὰ ἐμποδίσῃ νὰ μὴ ἐπανέλθουν πλέον εἰς τὸν ἐλευθερω-
θέντα ἀπ' αὐτά.

ΣΤ'.) Ὅτι δύναμιν πρὸς ἐκδίωξιν τῶν δαιμονίων ἀπο-
τελοῦν ἡ προσευχὴ καὶ ἡ νηστεία.

Ζ'.) Ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὁ Παντοδύναμος, ἀπὸ ἀγάπης πρὸς
τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ διὰ τὰς τοὺς σῆσθαι καὶ τοὺς δῶσθαι τὴν
ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἀπεφάνισε νὰ παραδοθῇ καὶ νὰ φονευθῇ,
ἀλλ' ἐν τῇ δυνάμει του τῇ ἀκαταβλήτῳ ἐμελλε νὰ ἀνα-
στηθῇ τὴν τρίτην ἡμέραν.

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ(1)

Ἐπιστολὴ ἱατροῦ.

Φιλότητι «Ἐστία».

Ἀνέγκων τὸ ἐν τῷ χθεσινῷ σου φύλλῳ δημοσιευθὲν θαῦμα, ὅπερ ἐπετελέσθη ἐν τῷ ἐξωκλήσιῳ τῆς Ἀγίας Βαρβάρας. Τὸ θαῦμα τοῦτο παραδέχομαι ὡς ἀληθέςτατον, καὶ σὺ συγγαίρω ἀπὸ καρδίας, διότι διὰ τῶν τοιούτων δημοσιευμάτων σὰς κρατύνετε τὴν ὁλὸν καταρρέουσαν πίστην, ἥτις ἦν καὶ ἔσται τὸ μαγαλιότερον τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἔρυσμα.

Διὰ τῆς πίστεως κατορθοῦνται πολλὰ καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ἱατρικῇ ἐπιστήμῃ ἔχομεν οὐκ ὀλίγας ἰάσεις ἐπερχομένας διὰ τῆς πίστεως καὶ μόνως.

Πολλοὶ θὰ ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἴδωμεν τὸν τέως πάσχοντα καὶ ἐξακριβωθῶμεν τὰ κατ' αὐτόν, οὐχ' ἔττον ἐκ τῶν πληροφοριῶν, ἀς ἡ «Ἐστία» δίδει, τὸ θαῦμα φαίνεται ἡμῖν εὐεχέστερον.

Πρόδηλον εἶνε ὅτι ὁ παραλυτικὸς ἦτο ἀτόμον λίαν νευρικόν, ἡ δὲ ἀπειλὴ τοῦ συγγενοῦς του, ὅτι θὰ τὸν φονεύσῃ, ἐπέδρασεν ἰσχυρότατα ἐπὶ ἐδάφους προπαρασκευασμένου καὶ ἐπροκάλεσε τὴν παράλυσιν, ἥτις τόσον ἀποτόμως ἐκ τοῦ φόβου ἐπέλθοῦσα δὲν δύναται νὰ εἶνε ἄλλης φύσεως παρά καθαρῶς ὑστερικῇ.

Παραλύσας ὁ δυστυχὴς αὗτος καὶ νομίσας ὅτι θὰ ἴαθῃ, ἀφιερῶθη ὅλος εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἰδιαίτατα εἰς τὴν Ἀγίαν Βαρβάραν τὴν θαυματουργόν. Ἐγεννήθη ἐπομένως ἐν αὐτῷ ἡ πεποίθησις, ὅτι διὰ τῆς Ἀγίας ταύτης καὶ μόνον θὰ σωθῇ, δι' ἣ καὶ πάσας τὰς ἐλπίδας του εἰς Ἐσείην ἀνέθηκεν. Ἐγκαταλειθεὶς ἐν τῷ ναῷ ἤρξατο προσευχόμενος, καὶ κατὰ μικρὸν ἀπεσκόρπισε πάσας τὰς κοσμικὰς ἀσχολίας, πᾶσα δὲ ἄλλη λειτουργία τοῦ νευρικοῦ συστήματος ὑπεχώρησε, καὶ ἔδρασεν ἐντονότατα ἐν μόνον μέρος τῆς συνευρέσεως, ἡ πεποίθησις, ἡ δὲ δραστηριότης τῶν νευρικῶν κέντρων σὺν πᾶσι ἐστράφη εἰς τὰ παραλελειμμένα μέλη, ἅτινα ὡς δι' ἡλεκτρικοῦ ρεύματος συγχλονισθέντα ἐπανέκτησαν τὴν πρῶτην αὐτῶν ζωὴν καὶ οὕτως ἐπετελέσθη ἡ ἰασις.

Ἀπορρὸν μάλιστα εἶνε, πῶς ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἐβράδυνεν ἡ ἰασις, ἐνῶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις ἑμβλίας φύσεως εἶνε δυνατόν νὰ ἐπέλθῃ αὕτη ἐντὸς πολλοῦ μικροτέρου χρονικοῦ διαστήματος. Ὡραῖον τῇ ἀληθείᾳ θὰ ἦτο νὰ ἐβλεπέ τις τὸν τέως παραλυτικὸν κατὰ τὸ τριήμερον αὐτὸ διάστημα καὶ νὰ ἐψυχολόγῃ ἐπ' αὐτοῦ!

(1) Σ.Δ. Παρήγορον εἶνε ὅτι μετὰ τῶν ἱατρῶν μας ἀναφάνονται πολλοὶ ταῖνοντες εἰς τὸ νὰ καταδείξωσιν, ὅτι ἡ ἱατρικὴ συμβιβάζεται ἄριστα πρὸς τὴν εὐσεβίαν, καὶ ὅτι ἡ ἀρετὴ προσιδιάζει μόνον εἰς ἱατροὺς ἐπιστολικοὺς ὧν ἡ ἔγκρατος κατὰστασις εἰσέρχεται εἰς τὴν σφαιρὰν τῆς παθολογίας. Ἐκ τῶν τοιούτων εὐσεβῶν ἐπιστημόνων εἶνε ὁ ἐν Ἀθήναις νευρολόγος κ. Α. Μαυρουκάκης, οὗ τὴν πρὸς τὴν «Ἐστίαν» ἐπιστολὴν ἐπὶ τῇ θαυματουργῇ ἰάσει ἐνὶ παραλυτικοῦ ἀνεκδημοσιεύμεν αὐτίθι.

Καὶ ἐν πάσῃ μὲν θρησκείᾳ, ἀλλ' ἰδιαίτατα ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ παρόμοιαι ἰάσεις εἶνε συγγνώσταται.

Πανθομολογούμενον εἶνε ὅτι ὅσοι μαγαλιότερα εἶνε ἡ πίστις πάσχοντός τινος, τοσούτω ταχυτέρα καὶ ἡ ἰασις, ὅσον ἐντελεστέρα ἡ πίστις ἀτόμου τινὸς τοσούτω πλειότερα καὶ ἡ εὐημερία. Τὸ πιστεύειν σφίζει, τὸ δυσπιστεῖν καθιστᾷ πάντα ἀνθρώπων δυστυχῇ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Φεβρουαρίου Ὑμέτερος
Α. Γ. Μαυρουκάκης
Ἱατρός.

ΔΩΡΕΑ ΑΡΧΙΜΑΝΗΤΟΥ ΒΑΓΙΑΝΕΛΛΗ

Ὁ Πανοσιολογιώτατος ἀρχιμανδρίτης κ. Μελέτιος Βαγιανέλλης εὐηρεστήθη νὰ προσφέρῃ ὑπὲρ τῆς Νεοελληνικῆς Μεταφράσεως τῶν Ἀπάντων τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου φρ. χρ. χίλια καὶ πεντακόσια. Οἱ μεταφρασταὶ τῷ ἐκφράζουσι τὰς ἐνθέρμους εὐχαριστίας των. Ἐπειδὴ δὲ ἤδη καὶ ἐκ τῶν καθυσταρουμένων εἰσεπράχθησαν τὰ πλείονα, ἡ ἐκδοσις τῶν τευχῶν λίαν προσεχῶς θὰ γίνηται κατὰ εἰκοσαήμερον. Διὰ νὰ μὴ ὑποτεθῇ δὲ ὅτι θὰ παραλειφθῇ τι ἐκ τοῦ ὅλου ἔργου, ἡ μετάφρασις θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀκριβῶς κατὰ τὴν ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ Migne τάξιν.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΛΑΒΟΝΤΑΣ ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΤΟΥ ΡΑΒΒΙΝΟΥ ΙΣΑΑΚ Μ.

Παρακαλοῦνται οἱ λαβόντες ἀγγελίας τοῦ Ῥαββίνου Ἰσαάκ Μ. καὶ ἐγγραφεῖντες συνδρομηταὶ ὅπως ἐπιστρέψωσι αὐτὰς εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἀναπλάσεως μὲ καθαρογραμμένα τὰ ὀνόματα καὶ μὲ δῆλωσιν τοῦ τόπου τῆς ἐγγραφῆς. Ἐπιστᾶται ἡ δέουσα πρόσοχὴ ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου, καθόσον τινές, ἐκ τῶν ἐπιστρεψάντων ἤδη ἀγγελίας, ἐλησμόνησαν νὰ ἐρίσωσι τὸν τόπον, ἐνθα ἐγένοντο αἱ ἐγγραφαί.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακῇ 18 Μαρτίου

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. Γ' 32—45

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἑβρ. Θ' 11—15.

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Εἰς τὰς ΛΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον

Σαββάτῳ 10 Μαρτίου, ὥρ. 7—8 μ.μ.

Κυριακῇ 11 Μαρτίου, ὥρ. 7—8 μ.μ.

Ἐν τῇ ἐν Πειραιεῖ

Πέμπτῃ 8 Μαρτίου, ὥρ. 7—8 μ.μ.

Κυριακῇ 11 Μαρτίου, ὥρ. 3—4 μ.μ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΙΣΤ. Ζ. ΔΙΑΔΗΣΜΑ

68—Ὁδὸς Ἀδριανῶν—66